De betekenis van een eerste psychose voor liefdespartners

Een interpretatieve fenomenologische analyse van ervaringen en ondersteuningsbehoeften

Marlijn Halma | Verpleegkundige in opleiding tot Specialist | KieN

AANLEIDING & DOEL

Een eerste psychose raakt niet alleen de persoon met psychose, maar ook de partnerrelatie. Romantische partners spelen een belangrijke rol in het herstel, terwijl hun ervaringen en ondersteuningsbehoeften nog beperkt onderzocht zijn.

Dit onderzoek brengt in kaart wat het betekent om de romantische partner te zijn van iemand die een eerste psychose doormaakte en welke behoeften daarbij ontstaan.

METHODE

14 PARTICIPANTEN
Romantische partners
8 mannen, 6 vrouwen
27-55 jaar

SEMIGESTRUCTUREERDE INTERVIEWS
Topiclijst

SETTING
KieN VIP
GGZ Drenthe VIP

ANALYSE
Interpretatieve fenomenologische analyse (IPA)
174 codes → 4 thema's

KWALITEIT
Member checking
Triangulatie
Peer debriefing
Audit trail

RESULTATEN

DE ERVARINGEN VAN ROMANTISCHE PARTNERS

VERLIES VAN VEILIGHEID EN WEDERKERIGHEID
De psychose veranderde de partnerrelatie. Partners beschreven verlies van veiligheid, intimiteit en het gevoel van 'wij'.

VOORTDURENDE WAAKZAAMHEID
Partners bleven voortdurend letten op signalen van terugval. Daardoor verdwenen rust en aandacht voor het eigen welzijn vaak naar de achtergrond.

VAN PARTNER NAAR ZORGROL
Partners voelden zich verantwoordelijk voor de stabiliteit van hun partner en gezin en hadden behoefte aan erkenning en praktische ondersteuning.

AANPASSING EN PERSOONLIJKE GROEI
Veel partners vonden geleidelijk een nieuw evenwicht waarin ruimte ontstond voor acceptatie, herstel en persoonlijke groei.

CONCLUSIE

Romantische partners zijn onmisbaar in het herstelproces, maar blijven nog te vaak onzichtbaar binnen de psychosezorg.

Structurele aandacht voor hun ervaringen, welzijn en ondersteuningsbehoeften is essentieel voor herstel van zowel de persoon met psychose als de partnerrelatie.

AANBEVELINGEN

Zie de partner
Vraag actief naar ervaringen en welzijn.

Betrek de partner
Werk samen vanaf het eerste contact.

Ondersteun de partner
Praktische handvatten, psycho-educatie, een vast aanspreekpunt.

Ontwikkel partnergerichte zorg
Onderzoek en ontwikkel partnergerichte interventies.

MEER INFORMATIE

Voor aanvullende informatie over het onderzoek en de resultaten kunt u contact opnemen met;

Marlijn Halma
marlijn@kien.nu

Belangrijkste literatuur

- Boss (2006)
- Smith et al. (2009)
- McCann et al. (2011)
- Onwumere et al. (2018)
- Holford et al. (2018)
- Pavlovic et al. (2016)